

Силабус
освітньої компоненти
Безпека дітей та молоді в кіберпросторі
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».
Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування.
Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.
Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/petrovska-kateryna-volodymyrivna/
Контактний телефон	+380664175473
E-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Що п'ятниці з 13.00 до 14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/ год.	Лекції	Практичні/семінарські /лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	3 / 90	12	12	66	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: кіберпростір, профілактика, соціальні мережі, діти та молодь.

Мета курсу: підготовка майбутніх фахівців із соціальної роботи, соціальних педагогів до соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо їхньої безпеки в сучасному кіберпросторі, засвоєння основних принципів соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо профілактики девіантної, залежної та суїцидальної поведінки, пов'язаної з впливом соціальних мереж та інших ресурсів Інтернет-середовища.

Предмет курсу: технології формування безпечної поведінки дітей та молоді у кіберпросторі.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-9 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-10 Здатність працювати в команді.

ФК-2 Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК-3 Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

ФК-4 Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК-5 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК-7 Здатність до професійної рефлексії.

ФК-8 Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК-9 Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК-10 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК-11 Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК-12 Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК-13 Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК-14 Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК-15 Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

ФК-16 Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ФК-17 Здатність проєктувати, організовувати та здійснювати соціально-педагогічну діяльність на основі сучасних наукових підходів і технологій, розробляти та впроваджувати інноваційні рішення щодо соціально-педагогічної підтримки, супроводу, соціалізації та соціальної адаптації особистості, сім'ї та соціальних груп в умовах складності й невизначеності.

ПР-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПР-4 Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПР-6 Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПР-8 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПР-9 Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПР-10 Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПР-11 Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПР-12 Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПР-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПР-14 Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПР-15 Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПР-16 Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПР-17 Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПР-18 Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПР-19 Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

ПР-20 Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПР 21 Уміти проєктувати та реалізовувати інноваційні моделі й технології соціально-педагогічної діяльності, здійснювати дослідження соціально-педагогічних проблем, обґрунтовувати та впроваджувати рішення щодо підтримки, супроводу, соціалізації та соціальної адаптації особистості, сім'ї та соціальних груп, оцінювати результативність професійної діяльності та вдосконалювати її відповідно до змінних потреб отримувачів соціальних послуг.

Зміст курсу:

ЗМ 1. Вступ до соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо безпечної поведінки у кіберпросторі. Предмет та завдання соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо безпечної поведінки у кіберпросторі. Інформаційно-комунікаційні технології у сучасному закладі освіти. Інтернет в Україні. Інтернет-можливості для розвитку дітей. Можливості використання в освітньому закладі цифрових навчальних ресурсів (медіа-засобів). Етика створення та ведення вчителем (педагогом) форумів та блогів. Організаційні аспекти соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо безпечної поведінки в Інтернет-середовищі. Основні поняття курсу: Інтернет-середовище, кібер-простір, віртуальний простір. Нормативно-правова база використання Інтернет простору в Україні та світі. Мета, завдання та принципи соціальної роботи щодо безпеки в кібер-просторі. Нормативно-правова база використання Інтернет простору в Україні та світі.

ЗМ 2. Особливості поведінки дітей та молоді в Інтернет-середовищі. Вікові особливості поведінки в Інтернет-середовищі. Діти в Інтернеті. Дослідження з проблем використання Інтернету дітьми в Україні. Вікові психофізіологічні особливості дітей 7-10 років. Врахування психологічних особливостей дітей 11-18 років при організації тренінгів з безпечного використання інтернет-ресурсів. Гендерні особливості поведінки дітей та молоді в Інтернет-просторі. Секстинг та інтимні селфі – ключовий елемент поведінки молоді в кіберпросторі. Схожість та відмінність у гендерній поведінці дітей та молоді в Інтернеті.

ЗМ 3. Ризики Інтернет-середовища. Маніпулятивні технології впливу в Інтернет-середовищі. Вплив на розвиток особистості інформаційно-комунікаційних технологій. Інтернет-загрози для дітей. Корисні можливості та загрози соціальних мереж та сайтів знайомств. Дитячі фото в соціальних мережах: ризики, негативні наслідки. Ризики Інтернет-магазинів та сайтів з послугами, які пропонують купити онлайн. Основні джерела небезпеки в мережі Інтернет (шкідливі програми, віруси, черв'яки, троянський кінь (троян), програми-шпигуни, спливаючі вікна, спам, небезпечні особи тощо).

ЗМ 4. Інтернет залежність та залежність від гаджетів. Поняття ігрова та Інтернет залежність, кібер-залежність. Інтернет-залежність у системі споріднених понять та її психологічні особливості. Види інтернет-залежності. Залежність від комп'ютерних онлайн-ігор. Залежність від соціальних мереж. Залежність від онлайн-гемблінгу та шопінгу в

інтернет-магазинах. Кіберсексуальна залежність. Залежність від компульсивної навігації інтернетом. Лудоманія: фізичні та психологічні симптоми. Технологія профілактики Інтернет-залежності. Генеза інтернет-залежності та психологічні механізми її розвитку. Вплив інтернет-залежності на психосоціальний розвиток особистості молодшої людини. Подолання інтернет-залежності засобами психопрофілактики та психокорекції. Інтегративна модель інтернет-залежності та її подолання. Напрямки подолання інтернет-залежності.

ЗМ 5. Правове забезпечення кіберзахисту. Основні принципи забезпечення кібербезпеки. Основні напрями забезпечення кібербезпеки України. Об'єкти кіберзахисту. Забезпечення кіберзахисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури. Національна система кібербезпеки. Повноваження суб'єктів забезпечення кібербезпеки постійної готовності. Взаємодія суб'єктів забезпечення кібербезпеки. Напрямки діяльності департаменту кіберполіції Національної поліції України. Міжнародне співробітництво України у сфері кібербезпеки. Нове регулювання кібербезпеки в контексті міжнародного досвіду.

ЗМ 6. Технологія соціальної роботи щодо безпеки в кіберпросторі. Методи, прийоми, способи, засоби соціальної роботи щодо безпеки у кіберпросторі. Захист дітей та молоді від негативних інформаційних впливів – один із напрямів української державної політики в галузі освіти та соціальної роботи. Формування у дітей компетенцій безпечного користування ресурсами мережі Інтернет. Використання навичок критичного мислення при оцінюванні Інтернет-ресурсів. Консультативно-просвітницька робота з дітьми та молоддю щодо профілактики ризикованої поведінки в Інтернет середовищі. Діяльність Коаліції за безпеку дітей в Інтернеті. Мета, основні завдання та зміст діяльності ініціативи eSafety (electronic safety). Програма «Онляндія – безпека дітей в Інтернеті». Вітчизняні та міжнародні ініціативи, асоціації, об'єднання та організації, що займаються питання профілактики ризикованої поведінки в Інтернет-середовищі» Проект із протидії незаконним матеріалам в інтернет просторі України «Skarga.ua» ініційований Інтернет асоціацією України. «Гарячі» контакти з інтернет безпеки та їх можливості.

Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМ 1. Вступ до соціальної роботи з дітьми та молоддю щодо безпечної поведінки у кібер просторі												
1.1. Соціальна робота з дітьми та молоддю щодо безпечної поведінки у кіберпросторі	7	2	-			5						
1.2. Організаційні та нормативно-правові засади безпечної поведінки в Інтернет-середовищі	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 1	15	2	2			11						
ЗМ 2. Особливості поведінки дітей та молоді в Інтернет-середовищі												
2.1. Вікові та психофізіологічні особливості поведінки дітей і молоді в Інтернеті	7	2	-			5						

2.2. Гендерні особливості поведінки дітей та молоді в Інтернет-просторі	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 2	15	2	2			11						
ЗМ 3. Ризики Інтернет-середовища. Маніпулятивні технології впливу в Інтернет-середовищі												
3.1. Маніпулятивні технології та інформаційні ризики в Інтернет-середовищі	7	2	-			5						
3.2. Основні джерела небезпеки в мережі Інтернет	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 3	15	2	2			11						
ЗМ 4. Інтернет залежність та залежність від гаджетів												
4.1. Інтернет-залежність та залежність від гаджетів: види та психологічні особливості	7	2	-			5						
4.2. Профілактика та подолання інтернет-залежності	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 4	15	2	2			11						
ЗМ 5. Правове забезпечення кіберзахисту												
5.1. Основи кібербезпеки та система кіберзахисту України	7	2	-			5						
5.2. Суб'єкти кібербезпеки та міжнародне співробітництво у сфері кіберзахисту	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 5	15	2	2			11						
ЗМ 6. Технологія соціальної роботи щодо безпеки в кіберпросторі												
6.1. Методи та технології соціальної роботи щодо безпеки дітей і молоді в кіберпросторі	7	2	-			5						
6.2. Консультативно-просвітницька робота та українські й міжнародні ініціативи з безпеки в Інтернеті	8	-	2			6						
Разом за ЗМ 6	15	2	2			11						
Усього годин	90	12	12			66						

Методи навчання:

Програмний результат навчання	Тема(и) або змістовий блок, у межах якого формується ПР	Методи навчання	Навчальне завдання або результат діяльності, через який формується і перевіряється ПР	Форми та методи оцінювання
ПР-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	Теми 3.1–3.2, 4.1–4.2, 6.1–6.2	проблемно-пошуковий метод, аналіз ситуацій, кейс-метод, дискусія	Аналіз кейсу щодо ризикованої онлайн-поведінки дитини; визначення проблеми, ризиків, можливих дій соціального працівника та обґрунтування рішення	Аналіз кейсу, усне обґрунтування рішення, практичне завдання
ПР-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.	Теми 1.1, 2.1, 3.1, 6.1	аналіз джерел, критичне читання, порівняння, дискусія	Критичний аналіз інформаційного/наукового джерела про поведінку дітей в Інтернеті або кіберризиків; формулювання 3–5 практичних рекомендацій	Письмовий аналіз, презентація, взаємооцінювання
ПР-4 Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій із соціальної роботи та інших соціогуманітарних наук.	Теми 1.1–1.2, 2.1–2.2, 4.1	мінілекція, пояснення, поняттєвий аналіз, дискусія	Побудова поняттєвої схеми «Безпечна поведінка дитини в кіберпросторі» з поясненням взаємозв'язків між основними поняттями	Тестування, поняттєва схема, усне опитування
ПР-6 Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її та продукувати нові знання.	Усі теми; особливо 3.2, 5.2, 6.2	самостійний пошук інформації, дослідницький метод, робота з цифровими ресурсами	Пошук та відбір актуальних ресурсів, сервісів і організацій, що допомагають забезпечувати безпеку дітей в Інтернеті; створення професійної добірки	Самостійна робота, презентація/інформаційна добірка
ПР-8 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.	Теми 3.1–3.2, 4.2, 6.1	кейс-метод, ситуативне моделювання, рольова гра, дискусія	Розв'язання професійної ситуації: дитина зіткнулася з онлайн-загрозою/маніпуляцією/ризикованою поведінкою; вибір алгоритму дій соціального працівника	Кейс, рольова гра, експертне оцінювання
ПР-9 Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності.	Теми 2.2, 3.1–3.2, 4.1–4.2, 6.1	рефлексивна вправа, дискусія, аналіз професійних	Рефлексивний аналіз професійної позиції соціального працівника у ситуації роботи з ризикованою онлайн-	Рефлексивне завдання, самооцінювання

		ситуацій	поведінкою дитини	
ПР-10 Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання.	Теми 2.1–2.2, 3.1–3.2, 4.2, 6.1	кейс-метод, аналіз ситуації, проблемне навчання, моделювання	Розроблення первинного плану соціальної роботи у випадку кібербулінгу, онлайн-маніпуляції, залежної або іншої ризикованої поведінки дитини	Кейс, алгоритм дій, письмовий план втручання
ПР-11 Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, координувати командну роботу.	Теми 5.1–5.2, 6.1–6.2	групова робота, командне моделювання, рольова гра, дискусія	Моделювання міжвідомчої взаємодії у випадку кіберзагрози щодо дитини: визначення учасників, їхніх функцій та алгоритму взаємодії	Групове завдання, презентація, самооцінювання
ПР-12 Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини та розробляти рекомендації щодо нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.	Теми 1.2, 5.1–5.2	аналіз нормативних документів, проблемний аналіз, дискусія	Аналіз нормативно-правових засад кіберзахисту дітей та формулювання пропозицій щодо їх практичного застосування у соціальній роботі	Письмовий аналіз, дискусія, тестування
ПР-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання професійних завдань.	Теми 4.2, 6.1–6.2	мозковий штурм, проєктний метод, творче завдання	Розроблення ідеї сучасного профілактичного заходу/мінікампанії з безпечної поведінки дітей в Інтернеті	Творче завдання, презентація, оцінювання за критеріями
ПР-15 Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи.	Тема 6.1	проєктний метод, практичне моделювання, аналіз результатів	Розроблення критеріїв оцінювання ефективності профілактичного заходу щодо формування безпечної онлайн-поведінки дітей	Практичне завдання, оцінювання розробленої системи критеріїв
ПР-16 Розробляти соціальні проєкти на високопрофесійному рівні.	Теми 6.1–6.2	проєктний метод, мозковий штурм, командна робота	Розроблення мініпроєкту «Безпечний Інтернет для дітей» із визначенням проблеми, мети, цільової групи, заходів та очікуваних результатів	ІНДЗ/проєкт, презентація, захист
ПР-17 Будувати та підтримувати професійні взаємини, вести конструктивні переговори, бесіди, дискусії.	Теми 2.2, 3.1–3.2, 6.1	рольова гра, моделювання професійної бесіди, дискусія	Моделювання консультативної бесіди соціального працівника з дитиною/батьками щодо небезпечної поведінки в Інтернеті	Рольова гра, спостереження за виконанням, самооцінювання
ПР-19 Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології.	Теми 4.2, 6.1–6.2	проєктний метод, практичне моделювання,	Розроблення технології/профілактичного заходу щодо запобігання інтернет-залежності або	Проєктне завдання, презентація, захист

		групова робота	ризикованої поведінки дітей	онлайн-
ПР-20 Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.	Теми 2.1, 3.1, 4.1–4.2, 6.1	дослідницький метод, аналіз наукових джерел, проблемне навчання	Аналіз результатів дослідження щодо онлайн- поведінки/інтернет- залежності та розроблення на їх основі практичних рекомендацій для соціального працівника	Аналітичне завдання, презентація рекомендацій
ПР-21 Проєктувати та реалізовувати інноваційні моделі й технології соціально- педагогічної діяльності, обґрунтовувати рішення щодо підтримки, супроводу, соціалізації та адаптації.	Теми 4.2, 6.1–6.2	проєктний метод, кейс- метод, моделювання, командна робота	Розроблення інноваційної моделі соціально- педагогічної профілактики ризикованої поведінки дітей у кіберпросторі	Проєкт, презентація, захист, експертне оцінювання

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності та використання ІІІ. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності та неправомірного використання технологій ІІІ не толеруються; підтримка створення освітньо-наукового середовища, побудованого на прозорості, доброчесності та високих стандартах наукової етики.

Інструменти ІІІ, такі як ChatGPT, Grammarly, Claude, Gemini або інші подібні платформи, можуть бути використані здобувачами для підтримки самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Це включає написання чернеток, перевірку граматики, генерацію ідей або обробку даних. Проте, використання ІІІ повинно відбуватись етично і не заміняти самостійну роботу здобувача. Здобувачі повинні дотримуватися таких принципів: ІІІ не може використовуватися для автоматичного виконання завдань, що вимагають критичного мислення та аналізу. Будь-яке використання ІІІ повинно бути відкрито зазначене в роботі (наприклад, у вигляді примітки про використання інструменту для певних етапів). Здобувачі несуть відповідальність за зміст роботи,

включаючи точність інформації та уникнення плагіату. Інструменти ІІІ не повинні використовуватися для генерації академічних текстів без критичного аналізу здобувачем, порушення приватності та конфіденційності даних, а також для створення та поширення дезінформації.

Суттєве використання ІІІ підлягає обов'язковому розкриттю у письмовій/проектній роботі відповідно до політик БДПУ (Політика БДПУ щодо ІІІ в дослідженнях; Рекомендації GAiDeT; Положення про використання ІІІ в освітньому процесі). Розкриття подається у вигляді декларації в тексті роботи. Недекларування вважається порушенням академічної доброчесності. Розміщення декларації здійснюється перед «Списком використаних джерел» або наприкінці роботи, якщо список джерел не передбачено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ноутбук); програмне (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Zoom, репозитарій); наочність (презентації у форматі Power Point або їхні аналоги).

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою та охоплює навчальну діяльність здобувача в межах усіх змістових модулів курсу.

Система нарахування балів за поточну роботу по кожному змістовому модулю

ЗМ 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	ІНДЗ	Тестування за темою	Підсумкові бали
	5	2	3	5	15
ЗМ 2.					
-	5	2	3	5	15
ЗМ 3.					
-	5	2	3	5	15
ЗМ 4.					
-	5	2	3	5	15
ЗМ 5.					
-	5	2	3	5	15
ЗМ 6.					
-	5	2	3	5	15
Загалом					100

Поточне оцінювання здійснюється за результатами роботи на семінарських заняттях і виконання самостійної роботи, ІНДЗ та виконання підсумкового тесту до кожного змістового модулю. Детальний зміст завдань, вимоги до їх виконання і представлення та критерії оцінювання розміщуються у відповідних тематичних блоках на платформі Moodle БДПУ.

Максимальна кількість балів за кожний ЗМ становить 15 балів.

Підсумковий семестровий контроль. Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який здійснюється за результатами накопичених упродовж семестру балів. Окреме залікове завдання або підсумкове тестування не передбачається.

Підсумкова оцінка визначається за формулою:

$$ПО = ЗМ1 + ЗМ2 + ЗМ3 + ЗМ4 + ЗМ5,$$

де ПО – підсумкова оцінка за освітню компоненту;

ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3, ЗМ4, ЗМ5 – кількість балів, отриманих за відповідні теми курсу.

Максимальна підсумкова оцінка становить 100 балів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання і складає 50 балів. Повторне складання семестрового контролю здійснюється відповідно до встановленої в БДПУ процедури.

Шкала оцінювання ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Антонова О. Нова українська школа: дидактичні основи формування медіаграмотності в учнів початкової школи : навчально-методичний посібник для педагогічних працівників. Київ : Генеза, 2020. 96 с.

2. Байдарова О., Шкуро В. Компетентність дітей з безпеки в Інтернеті як чинник протидії ризикам сексуального насильства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціальна робота*. 2023. № 9, ч. 1. DOI: 10.17721/2616-7786.2023/9-1/1

3. Безпека дітей в Інтернеті: попередження, освіта, взаємодія : збірник матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 07–10 лютого 2022 року / уклад. С. М. Єфіменко ; за заг. ред. Г. В. Скрипки. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2022. 36 с.

4. Зоря Ю. М., Волощенко О. В. Медіаосвітній поради́ник для педагога професійної освіти : навчально-методичний посібник / за ред. О. В. Волощенко, В. Ф. Іванова, Р. І. Євтушенко. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 61 с.

5. Кіберсоціалізація : збірник наукових праць (2018–2020) / за ред. Л. А. Найдьонової, Н. Л. Дятел ; уклад. Ю. С. Чаплінська ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 135 с. URL: https://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Kibersotsializatsiya-zbirnyk-naukovyh-prats.pdf?utm_source=chatgpt.com

6. Методичні рекомендації щодо формування безпечної поведінки дітей у соціальних мережах / авт. кол.: В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець, О. І. Федоренко та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. 60 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/10702>

7. Найдьорова Л. А., Череповська Н. І. (ред.). Медіапсихологія: кіберсоціалізація в умовах гібридної війни : монографія. Київ : Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2020.

8. Овчар О., Болман С., Андросенко Т. та ін. Сексуальне насильство над дітьми та сексуальна експлуатація дітей в Інтернеті в Україні: аналітичний звіт за результатами кількісного дослідження. Київ, 2020. 124 с.

9. Тулодзєцький Г., Герциг Б., Графе С. Медіаосвіта в школі та на уроці: основи і приклади / за заг. ред. В. Ф. Іванова ; пер. з нім. В. Климченка. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 405 с.

10. Черних О. О. Онлайк : навчально-методичний посібник щодо освіти з безпеки в Інтернеті для професійних спільнот. Київ : ВАІТЕ, 2020. 108 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Osvita/Navch_metod_d_t/Navch_metod_materiali/Mediagramotnist/Online.pdf?utm_source=chatgpt.com

Додаткові:

1. Амелін О. Ю., Кириченко Т. М., Леонов Б. Д., Шаблистий В. В., Ченшова Н. В. Кібербулінг як один із способів доведення до самогубства в епоху цифровізації. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2021. № 3. С. 277–289. DOI: 10.37635/jnalsu.28(3).2021.277-289.

2. Гіденко Є. С. Кібербулінг: насильство в соціальній мережі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2021. № 50. С. 26–29. DOI: 10.32841/2307-1745.2021.50.6.

3. Комар Т. В., Руденок А. І., Томашун Ю. В. Педагогічне партнерство сім'ї та школи в зміцненні психологічної стійкості дітей до кібербулінгу. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янука. Серія: Педагогіка та психологія*. 2025. № 3. С. 127–134. DOI: 10.32782/3041-2021/2025-3-17.

4. Кремень В. Г., Сисоєва С. О., Бех І. Д. та ін. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. Т. 4, № 2. С. 1–30. DOI: 10.37472/v.paes.2022.4206.

5. Лубенець І. Г. Сексуальне насильство щодо дітей у цифровому середовищі: стан, тенденції, шляхи запобігання. *Захист дитини від насильства та жорстокого поводження: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 3 черв. 2021 р.)*. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 80–85.

6. Медіакультура: викладання в старших класах : навчально-методичний посібник / за ред. Л. А. Найдьорової ; уклад. Н. І. Череповської. Київ : Ін-т соц. та політ. психології НАПН України, 2020.

7. Найдьорова Л. А. Цифрові ризики в умовах дистанційної освіти в часи пандемії. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2021. Т. 3, № 1. С. 1–4. DOI: 10.37472/2707-305X-2021-3-1-13-3.

8. Найдьорова Л. А., Умеренкова Н. Ф., Дятел Н. Л. Екранний час і здоров'я підлітків: як віднайти баланс у часи пандемії. *Наукові студії із соціальної та політичної психології*. 2021. Вип. 48(51). С. 169–187. DOI: 10.33120/ssspj.vi48(51).247.

9. Топузов О., Хоменко Л. Розвиток безпечного цифрового освітнього середовища вищого педагогічного закладу освіти. *Проектування безпечного середовища: інноваційний підхід : колективна монографія* / за ред. О. М. Топузова, С. В. Захаріна, М. В. Гриньової. Полтава, 2023. 374 с.

10. Хомич В., Хомич Г. Психологічний імунітет та його збереження в умовах інформаційних загроз та викликів. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. № 67(3). С. 126–135. DOI: 10.33099/2617-6858-2022-67-3-126-135.

Нормативно-правові та інформаційні ресурси:

1. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>
2. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
3. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту дітей від шкідливого контенту : Закон України від 15.07.2021 № 1975-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1975-20>
5. Національна стратегія у сфері прав людини : Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021> (дата звернення: 15.09.2026).
6. Безпека дітей в Інтернеті : інформаційно-методичні матеріали / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/pozashkilna-osvita/vikhovna-robota-ta-zakhist-prav-ditini/bezpeka-ditey-v-interneti>
7. Безпека дітей у цифровому просторі – МОН надає рекомендації для педагогічних працівників та батьків : інформаційний матеріал. Міністерство освіти і науки України, 2021. URL: <https://mon.gov.ua/news/bezpeka-ditey-u-tsifrovomu-prostori-mon-nadae-rekomendatsii-dlya-pedagogichnikh-pratsivnikov-ta-batkiv>
8. Рекомендації з онлайн-безпеки щодо роботи з учнями на ТОТ / Міністерство освіти і науки України, Український інститут розвитку освіти, Департамент кіберполіції Національної поліції України та ін. URL: <https://mon.gov.ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/informatsiia-dlia-osib-z-tot-ta-vpo/rekomendatsii-z-onlain-bezpeky-shchodo-roboty-z-uchniamy-na-tot>
9. Нові інструменти для захисту дітей від кіберзлочинності: посібник для вчителів / Міністерство освіти і науки України, Управління ООН з наркотиків і злочинності. 2026. URL: <https://mon.gov.ua/news/novi-instrumenty-dlia-zakhystu-ditei-vid-kiberzlochynnosti-posibnyk-dlia-vchyteliv>
10. Платформа «Безпека дітей в Інтернеті» : інформаційні та навчальні матеріали для дітей, батьків і педагогів. Міністерство освіти і науки України. 2024. URL: <https://mon.gov.ua/news/google-predstavyyv-v-ukraini-platformu-bezpeka-ditei-v-interneti>

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org.ua>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org.ua>
3. Репозитарій БДПУ: <https://dspace.bdpu.org.ua/>
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.